

[Zahle.]

der er navnlig to Punkter i Lovforslaget, som jeg mener bør ændres. Det er to Punkter, om hvilke jeg tidligere i min Egenskab af Medlem af det høje Folketing har udtalt mig udførligt, nemlig den 26. Januar 1926, og da jeg ikke ynder Gentagelser, skal jeg ikke her genopfriske, hvad jeg den Gang udtalte, men paa anden Maade begrunde mit Standpunkt i de to Spørgsmaal, idet jeg i øvrigt maa henvise til den Begrundelse, som jeg fremsatte i Folketinget, og som jeg fastholder Rigtigheden af. Mine Udtalelser her i Dag bør derfor, naar man vil yde mig fuld Retfærdighed, suppleres med, hvad jeg udtalte den 26. Januar 1926 i det høje Folketing.

De to Spørgsmaal, om hvilke det drejer sig, er Spørgsmaalet om, hvem der skal være berettiget til at give Møde som Sagfører for Højesteret, samt Spørgsmaalet om offentlig eller ikke offentlig Votering i Højesteret.

Det er Højesteretssagførernes Monopol, jeg er Modstander af, og som jeg ønsker at føre Grunde i Marken imod. Dette Monopol svarer ikke til vort nuværende Erhvervslivs Forhold. Da Instruksen for Højesteret af 7. December 1771 blev givet, var i Sandhed det danske Erhvervsliv højst forskelligt fra den Skikkelse, det har nu; og at lade den samme Regel vedblivende gælde: at kun et Faatal af Sagførerne, efter i en fremskreden Alder at have aflagt Eksamen, faar Monopol paa at give Møde i Højesterets Skranke, er i flere Henseender uheldigt, navnlig naar det praktiseres paa saa skarp en Maade, som Højesteret bestandig har gjort det, idet Højesteret altid har holdt paa, at der kun skulde være et ganske ringe Antal Sagførere, som havde dette Privilegium — for Tiden er det mellem 30 og 40 Stykker. Vort Erhvervsliv er nu langt mere udviklet, end det var, da Højesterets Instruks blev givet, og det, at vi nu kun har nogle og tredive Sagførere, som udrustes med dette Privilegium og Titelen af Højesteretssagfører samt den Anseelse, som dermed følger — med Rette til nogle og med Urette til andre —, bevirker, at disse Mænd bliver taget i Brug af Erhvervslivet i overordentlig stærk Grad, at de allerfleste af dem paa mange Maader bliver saa optagede, at de kun kan skænke deres Opgave som Sagfører i Højesterets Skranke meget ringe Opmærksomhed og Interesse; thi vel kan der paa meget store Sager tages et stort Salær for at møde i Højesteret, men paa de mange mindre Sager kan der det ikke. I Sammenligning med, hvad en Højesterets-sagfører kan tjene paa anden Maade, er det

meget beskedent, hvad han kan faa for sin Tid og sin Ulejlighed ved at møde i Højesterets Skranke, og naar der saaledes for disse Mennesker frembyder sig ganske anderledes indtægtgivende Stillinger i stort Omfang, er det kun menneskeligt, at de samler deres Interesse, deres Evner og deres Arbejdskraft om helt andre Hverv. Derved formindskes Antallet af Mænd, som kan samle deres Interesse om Højesterets Skranke, i meget høj Grad. Der er vel saa at sige næsten ingen af Højesteretssagførerne, der gør det hovedsageligt, i hvert Fald er de allerflestes Interesse hovedsagelig optaget af helt andre Hverv. Desuden bevirker dette, at Højesteretssagførerne har saa overordentlig mange Livsstillinger og Ben ved Siden af deres Ret til at møde i Højesterets Skranke, at de paa saa mange Maader er forpligtede. Naar man hænger gyldne Lænker om Halsen paa en Højesteretssagfører, forventer man selvfølgelig ogsaa, at han føler sig bundet af disse Lænker, og den, der derfor i en Proces skal bruge en Højesteretssagfører, maa vel tage sig i Vare for, at denne Højesteretssagfører ikke paa en eller anden Maade er saaledes knyttet, direkte eller indirekte, til vedkommendes Modpart, at han i Virkeligheden ikke kan være nogen oprigtig Sagfører for ham i Højesteret. Jeg er personlig berettiget til at fremhæve dette Moment, hvilket for øvrigt skal blive den eneste Gentagelse fra 1926, da jeg ogsaa tillod mig at minde om dette Forhold, som er fuldt anerkendt af Højesteret.

Allerede af disse Grunde maa jeg betragte Højesteretssagførermonopolet, saaledes som det hidtil er blevet praktiseret, som skadeligt. Men dernæst er det urimeligt og i hvert Fald unyttigt, efter at vi har faaet indført den mundtlige Procedure ogsaa ved Landsretterne, thi derved bliver alle Sagførere opøvet i den mundtlige Procedure, og det er altsaa ikke mere noget særegent for Højesteret ved Siden af Sø- og Handelsretten siden 1861. Men det er saa meget mere urimeligt at forbeholde den mundtlige Procedure i Højesteret for nogle ganske enkelte Mænd, som der efter min Mening kræves mere Dygtighed til at procedere godt i Landsretten end til at procedere godt i Højesteret, og Stillingen som Landsretssagfører paa visse Punkter er forbundet med betydeligt mere Ansvar end en Højesteretssagførerstilling. Disse Paastande skal jeg tillade mig at begrunde. Ved selve Anlæggelsen af et Søgmaal staar mange Gange overordentlig store Interesser paa Spil, ikke alene økonomiske Interesser for Parterne, men Anlæggelsen af Proces kan give Anled-